

Šeberov – Hrnčiče - jižní část

Do roku 1974 byly Šeberov a Hrnčiče zemědělské obce na jižním okraji Prahy. Dnes po 50 letech připojení ku Praze se hodně změnili, ale vesnický charakter si zachovaly. Je to také jeden z důvodů proč sem směřuje jedna z našich červených vycházek. Není to ale důvod jediný. Obě bývalé obce totiž obklopuje příroda natolik unikátní, že je chráněná jako přírodní památka. Území jsme si rozdělili na část jižní a severní. Pro dnešní malý výlet jsme zvolili pětikilometrovou procházku tou jižní částí. A tam jsme také vystoupili z autobusu na jeho šeberovské stanici příznačně označené „Pod vsí“.

Pár desítek metrů odtud bývala obecní návěs, charakteristické místo, měla jej dříve každá vesnice či obec. Obvykle tu býval kostel s farou, pomník, lavičky, stará lípa a hospoda. Dnes ale máme 21. století a šeberovští se rozhodli k radikálnímu kroku. Vše nepotřebné vybourali, a začali stavět a opravovat. Výsledek? Z návsi je dnes moderní „**Náměstí Šeberov**“.

Šeberovské náměstí je tedy naše první zastávka. Co hned upoutá je obrovský volný prostor, výhoda kterou si mohou dovolit málokde. Tím všechno nově postavené krásně vyniká. Nejvýraznější je nová budova domova pro seniory „**Senior komplex Šeberov**“. Šikovně uzavírá náměstí ze západní strany a odděluje jej od obytné zástavby. Severní hranu náměstí tvoří opravený vysoký špejchar, historické venkovské stavení. Hospodu v něm nahradila kavárna s venkovním posezením. To nechybí ani před domovem seniorů. Z let minulých tady zůstal pomník obětem válek a na domov seniorů navazuje i kostel. Zvláštní moderní stavba z roku 2001 postavená pro Sbor Církve bratrské. Na protilehlé straně našel v zahradě ve velké vile sídlo Úřad městské části Praha Šeberov a na cestě k němu asi nejstarší zdejší památka pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého z 18. století. Než jsme se na náměstí rozkoukali Hana s Lýdií pořídily spoustu fotografií.

Šeberovské nové náměstí vyrostlo mezi léty 2016 – 017, těžko říct jestli již tehdy tady rostla tahle krásná lípa. V každém případě je spolu s nově vysazenou zelení ozdobou náměstí. Co tady dříve nebylo určitě to jsou lavičky, bludiště vyznačené ve dlažbě náměstí a akustický prvek v podobě kontinentálních antén o průměru větším než jeden metr. Uvést jej do provozu a rozpoznat hovor na vzdálenost nějakých pětadvacet metrů se nám ale moc nedařilo. Asi se časem unavilo nebo je v tom nějaký jiní figl.

My jsme sem ale nepřišli obdivovat náměstí, i když také stojí za pozornost. My chceme do přírody. A ta tady leží mezi oběma městskými celky Šeberovem a Hrnčířemi. Prošli jsme ulicí plnou pěkných vil a jsme na břehu rybníka Brůdek.

Pod rybníkem začíná chráněné přírodní území Hrnčířské louky a rybníky a Šeberovské sady s alejemi.

Na poutačích je tady všechno podrobně popsáno. Čím je území mezi Šeberovem a Hrnčířemi cenné, jak to bylo kdysi a jak celé území uvést opět do stavu aby skýtalo ochranu všemu živému, co se sem po létech zase vrací. Co všechno během posledních let bylo vyseto a vysazeno a nebylo toho málo. Listnáči počínaje a ovocnými dřevinami konče. Zkrátka je to biotop ochrany mizejících druhů rostlin a živočichů.

Pro nové výsadby byly zvoleny původní dřeviny s převahou dubu ten je doplněn lípou, habrem, třešní a břízou. Samostatnou kapitolou jsou dva šeberovské ovocné sady. Ve výsadbě 70 stromů jsou původní odrůdy pocházející ze 17. až 18. století. Jabloně jsou to třeba Zvonkové nebo Malinové, hrušeň Konference, třešeň je to třeba Karešova, Libějovická raná anebo unikátní Syreček uhřetický.

Co je na tom všem zajímavé? Ovocné stromy jsou veřejně přístupné, dokonce autoři výsadeb doporučují česání stromů komukoliv, žádají jedině, trhejte ovoce opatrně ať mohou stromy posloužit i dalším lidem!!!

Naše vycházka vyšla na období, kdy jsou louky ve stávajícím roce poprvé sečeny. Má to svůj řád, vysoká tráva skýtá ochranu mnoha druhům drobných živočichů. Seká se po částech, vše je možné si prohlédnout.

Louky jsou biotop, který by nás měl hodně zajímat. Ve 20. století u nás hodně utrpěly intenzivním hospodařením s pomocí chemie, z luk se ztratila druhová pestrost. Přitom louka by měla dýchat životem, potom by ji milovali všichni, my návštěvníci, broučci, ptáčci, včely a vůbec všichni další tvorečkové. Možná si vzpomenete, že za našich babiček bývaly louky zdrojem sběru léčivých bylin, desítky druhů jich mohou být v takové zdravé louce. Třeba smetanka lékařská, podběl obecný, přeslička rolní, řepík lékařský, jitrocel, vrátit je do přírody se snaží právě takové projekty, jako jsou Hrnčířské louky. Z mrtvých trávníků se jednou stane živá louka. To je cíl, tak daleko ale zatím nejsme.

Nikdo nepochybuje o tom, že pro živou přírodu je potřeba voda, hodně vody. Ta tady nechybí, je tu téměř desítky rybníků větších i menších. Propojených strouhami plnými vodních rostlin. Voda v nich ani není vidět, ale proudí tam a nakonec všechna končí v Kunratickém potoce.

Další dva rybníky jsou před námi, Jordán je ten větší Sladkovský menší je víc zarostlý vodní vegetací.

Chvilka odpočinku, vyzkoušet teplotu vody, doplnit tekutiny a po chvilce pochodování máme po pravé ruce další velký rybník v hrnčířských lukách. Překvapení, jmenuje se Hrnčířský, kdo prý má pořád vymýšlet nové názvy. A opět, je to s okolními loukami přírodní památka.

Mírné stoupání vyšlapanými pěšinkami v louce mezi nově vysazenými mladými doubkou se dostáváme do ulic Hrnčířů. Vily v převážně pečlivě udržovaných zahradách, míříme na Hrnčířskou náves.

Jsme na návsi a vše co je tu dnes k vidění souvisí s místní historií, to je s kostelem svatého Prokopa a místní fary z dob 13. a 14. století. Však také tento kostelík patří mezi nejstarší dochované církevní stavby na území Prahy. Ještě před tím tu prý stávala tvrz jako rytířské sídlo. Dnes je v okolí návsi ještě několik statků, z nichž ten u kostela je přestavěn na rezidenční bydlení, dále velmi stará lípa sázená v roce 1830 a před ní památník obětem světových válek. Návěs spolu s blízkým okolím tvořily jádro bývalé vsi, dnes pražské městské části Hrnčíře. Na následující fotce je ale dobře vidět že Hrnčíře stejně jako Šeberov si vesnický charakter zachovaly dodnes.

Za krásného letního počasí V Šeberově a Hrnčířích 17. června 2024. Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kronika Mirek. Obětavě fotografovaly Lýdie Stoupová a Hana Mašková.

